

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้ใช้วิธีการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) เพื่อเปรียบเทียบการจำวิชีการแก้โจทย์ปัญหาและเขตคติ์อวิชาณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยวิธีการสร้างความเชื่อมโยงในการจัดทำ การจูงใจให้ขาดิวยการให้รางวัลกับการเรียนรู้ตามปกติ ซึ่งดำเนินการวิจัย ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยนี้เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนปริชานุศาสน์ อําเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 219 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยนี้เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนปริชานุศาสน์ อําเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ปีการศึกษา 2552 จำนวน 72 คน

การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ใช้อัตราส่วนการเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ ยามานะ (Yamane, 1973, p. 125) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 72 คน และแบ่งกลุ่มตัวอย่างตามวิธีการ สร้างความจำ แบ่งเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มการสร้างความเชื่อมโยงในการจัดทำ การจูงใจให้ขาดิวยการให้รางวัล และกลุ่มการเรียนรู้ตามปกติ กลุ่มละ 24 คน

การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multistage Sampling)

ดังนี้

ขั้นที่ 1 นำคะแนนสอบปลายภาคเรียนที่ 1 วิชาคณิตศาสตร์ ของกลุ่มประชากรมาหา ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ขั้นที่ 2 แบ่งคะแนนของนักเรียนเป็นคะแนนมาตรฐาน (คะแนน Z) และจัดกลุ่ม คะแนนเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่

$$2.1 \text{ กลุ่มที่มีคะแนน } Z \geq \bar{X} + \frac{1}{2} SD \quad \text{จัดเป็นกลุ่มเก่ง}$$

$$2.2 \text{ กลุ่มที่มีคะแนน } \bar{X} - \frac{1}{2} SD < Z > \bar{X} + \frac{1}{2} SD \quad \text{จัดเป็นกลุ่มปานกลาง}$$

$$2.3 \text{ กลุ่มที่มีคะแนน } Z \leq \bar{X} - \frac{1}{2} SD \quad \text{จัดเป็นกลุ่มอ่อน$$

ขั้นที่ 3 สุ่มนักเรียนกลุ่มเก่ง ปานกลางและอ่อน มากถึง 24 คน

ขั้นที่ 4 สุ่มนักเรียนในกลุ่มเก่ง ปานกลางและอ่อน เป็นอย่างละ 3 กลุ่มย่อย
กลุ่มย่อยละ 8 คน

ขั้นที่ 5 นำนักเรียนกลุ่มเก่งย่อย (8 คน) กลุ่มปานกลางย่อย (8 คน) กลุ่มอ่อน (8 คน)
รวมกันเป็นกลุ่มทดลอง 2 กลุ่มๆ ละ 24 คน (กลุ่ม A และ B) และกลุ่มควบคุม 1 กลุ่ม (กลุ่ม C)
จำนวน 24 คน ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

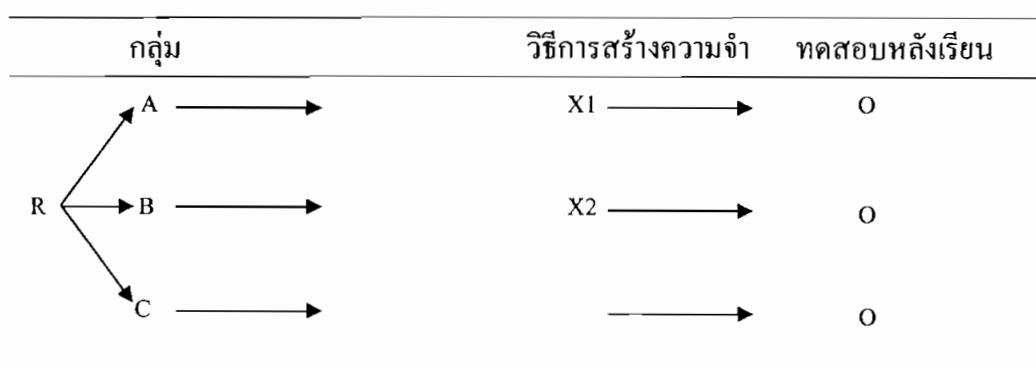
วิธีการสร้างความจำ	จำนวนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง (คน)
การสร้างความเชื่อมโยงในการจำ	24
การจูงใจให้จำคำศัพท์การให้ร่วมวัสดุ	24
การเรียนรู้ตามปกติ	24
รวม	72

วิธีดำเนินการทดลอง

แบบแผนการทดลอง

ผู้วิจัยดำเนินการทดลองกับกลุ่มทดลอง 2 กลุ่มและกลุ่มควบคุม 1 กลุ่ม ตามแบบ
แผนการทดลองแบบ Posttest Only Control Group Design ของ McMillan (1997, p. 329)
ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลองดำเนินการในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 ใช้เวลา 2 สัปดาห์ๆ
3 คาน รวม 6 คานๆ ละ 60 นาที แบบแผนการทดลอง มีดังนี้

ตารางที่ 3 แบบแผนการทดลองแบบ Posttest Only Control Group Design

เมื่อ R	แทน	การสุ่มเข้ากลุ่มทดลอง/กลุ่มควบคุม
A	แทน	กลุ่มทดลองที่เรียนรู้ด้วยวิธีการสร้างความเชื่อมโยงในการจัดจำ
B	แทน	กลุ่มทดลองที่เรียนรู้ด้วยวิธีการจูงใจให้จำจำด้วยการให้รางวัล
C	แทน	กลุ่มควบคุมที่เรียนรู้ตามปกติ
X1	แทน	การเรียนรู้ด้วยวิธีการสร้างความเชื่อมโยงในการจัดจำ
X2	แทน	การเรียนรู้ด้วยวิธีการจูงใจให้จำจำด้วยการให้รางวัล
O	แทน	การวัดการจำวิธีการแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์และเขตต่อ วิชาคณิตศาสตร์หลังการทดลอง

เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้มี 3 ชุด ได้แก่

ชุดที่ 1 แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 3 แบบ ได้แก่

1.1 แผนการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการสร้างความเชื่อมโยงในการจัดจำ จำนวน 4

แผน
แผน

1.2 แผนการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการจูงใจให้จำจำด้วยการให้รางวัล จำนวน 4

1.3 แผนการจัดการเรียนรู้ตามปกติ จำนวน 4 แผน

ชุดที่ 2 แบบวัดการจำวิธีการแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์ จำนวน 23 ข้อ

ชุดที่ 3 มาตรวัดเขตต่อวิชาคณิตศาสตร์ จำนวน 27 ข้อ

การสร้างและการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างและขั้นตอนการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัย มีรายละเอียด ดังนี้

1. แผนการจัดการเรียนรู้

1.1 แผนการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการสร้างความเชื่อมโยงในการจัดจำ

แผนการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการสร้างความเชื่อมโยงในการจัดจำ เพื่อนำไปจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับนักเรียน ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1.1.1 ศึกษาหลักสูตรตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ สาระที่ 4 พิชคณิต มาตรฐาน ก 4.2 ใช้นิพจน์ สมการ อสมการ กราฟ และตัวแบบเชิงคณิตศาสตร์ (Mathematical Model) อื่น ๆ แทนสถานการณ์ต่าง ๆ ตลอดจนแปลความหมาย และนำไปใช้แก้ปัญหา ตัวชี้วัดที่ 3 แก้โจทย์ปัญหาเกี่ยวกับสมการเชิงเส้นตัว

แปรเดียวย่อง่าย พร้อมทั้งตระหนักถึงความสมเหตุสมผลของคำตอบ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวิธีการสร้างความเชื่อมโยงในการจัดจำ เป็นแนวทางในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้

1.1.2 ดำเนินการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการสร้างความเชื่อมโยงในการจัดจำจำนวน 4 แผน ๆ ละ 60 นาที ซึ่งมีองค์ประกอบที่สำคัญ ได้แก่ มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด สาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ กระบวนการจัดการเรียนรู้ สื่อ/แหล่งการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

1.1.3 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณา ตรวจสอบความสมบูรณ์ของเนื้อหา จำนวนและภาษาของข้อคำถาม แล้วจึงนำไปปรับปรุงแก้ไข

1.1.4 นำแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการสร้างความเชื่อมโยงในการจัดจำที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อประเมินความสมบูรณ์ของแผนการจัดการเรียนรู้และให้ข้อคิดเห็น รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ ประกอบด้วย

1.1.4.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์วรรณ เกลิมพรพงศ์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลلاتเวศวันออก วิทยาเขตจันทบุรี

1.1.4.2 อาจารย์พูลพงศ์ สุขสว่าง อาจารย์ประจำ วิทยาลัยวิทยาการวิจัยและวิชาการปัณฑุ มหาวิทยาลัยบูรพา

1.1.4.3 อาจารย์สุภารดี วิลาวัลย์ ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1

การประเมินความสมบูรณ์ของแผนการจัดการเรียนรู้ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า แบบ Likert Scale (Likert, 1932 อ้างถึงใน แสงเดือน ทวีสิน, 2545, หน้า 72) ซึ่งมี 5 ระดับ ดังนี้

มากที่สุด หมายถึง มีองค์ประกอบ คือ มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด สาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ กระบวนการจัดการเรียนรู้ สื่อ/แหล่งการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผลการเรียนรู้
เหมาะสมมากที่สุด

มาก หมายถึง มีองค์ประกอบ คือ มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด สาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ กระบวนการจัดการเรียนรู้ สื่อ/แหล่งการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผลการเรียนรู้
เหมาะสม

ปานกลาง หมายถึง มีองค์ประกอบ คือ มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด สาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ กระบวนการจัดการเรียนรู้

**สื่อ/แหล่งการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผลการเรียนรู้
เหมาะสมปานกลาง**

น้อย หมายถึง มีองค์ประกอบคือ มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด สาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ สารการเรียนรู้ กระบวนการจัดการเรียนรู้ สื่อ/แหล่งการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผลการเรียนรู้เหมาะสมน้อย

น้อยที่สุด หมายถึง มีองค์ประกอบคือ มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด สาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ สารการเรียนรู้ กระบวนการจัดการเรียนรู้ สื่อ/แหล่งการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผลการเรียนรู้เหมาะสมน้อยที่สุด

เกณฑ์การให้คะแนนความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้

มากที่สุด	ให้ค่าคะแนน	5	คะแนน
มาก	ให้ค่าคะแนน	4	คะแนน
ปานกลาง	ให้ค่าคะแนน	3	คะแนน
น้อย	ให้ค่าคะแนน	2	คะแนน
น้อยที่สุด	ให้ค่าคะแนน	1	คะแนน

ตารางที่ 4 แบบประเมินระดับความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้

องค์ประกอบของ แผนการจัดการเรียนรู้	ระดับความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
1. มาตรฐานการเรียนรู้	.....	.....	.....	.....	.....
2. ตัวชี้วัด	.....	.....	.....	.....	.....
3. สาระสำคัญ	.....	.....	.....	.....	.....
4. จุดประสงค์การเรียนรู้	.....	.....	.....	.....	.....
5. สารการเรียนรู้	.....	.....	.....	.....	.....
6. กระบวนการจัดการเรียนรู้	.....	.....	.....	.....	.....
7. สื่อ / แหล่งการเรียนรู้	.....	.....	.....	.....	.....
8. การวัดและประเมินผล	.....	.....	.....	.....	.....

1.1.5 นำผลการพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิแต่ละท่านมาหาค่าเฉลี่ยของระดับความหมายสมในแต่ละเรื่องของแผนการจัดการเรียนรู้ ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การแปลผลความหมายสมของแผนการจัดการเรียนรู้เป็น 5 ระดับ โดยใช้เกณฑ์การประเมินของ บุญชุม ศรีสะอุคและบุญส่ง นิลแก้ว (2535, หน้า 22 – 25) ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	4.51 – 5.00	หมายถึง เหมาะสมมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย	3.51 – 4.50	หมายถึง เหมาะสมมาก
คะแนนเฉลี่ย	2.51 – 3.50	หมายถึง เหมาะสมปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	1.51 – 2.50	หมายถึง เหมาะสมน้อย
คะแนนเฉลี่ย	1.00 – 1.50	หมายถึง เหมาะสมน้อยที่สุด

1.1.6 ความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ทั้ง 4 แผน ได้ค่าเฉลี่ยเท่ากัน 4.46 แสดงว่า แผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

1.1.7 นำผลที่ได้จากการประเมินมาเป็นข้อมูลในการปรับแก้และจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ฉบับสมบูรณ์เพื่อพร้อมนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

1.2 แผนการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการฐานใจให้ขาด้วยการให้รางวัล

แผนการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการฐานใจให้ขาด้วยการให้รางวัลเพื่อนำไปจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับนักเรียน ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1.2.1 ศึกษาหลักสูตรตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ สาระที่ 4 พิชณิต มาตรฐาน ค 4.2 ใช้นิพจน์ สมการ อสมการ กราฟ และตัวแบบเชิงคณิตศาสตร์ (Mathematical Model) อื่น ๆ เทคนิคการณ์ต่าง ๆ ตลอดจนแปลความหมายและนำไปใช้แก้ปัญหา ตัวชี้วัดที่ 3 แก้โจทย์ปัญหาเกี่ยวกับสมการเชิงเส้น ตัวแปรเดียวอย่างง่าย พร้อมทั้งตระหนัកถึงความสมเหตุสมผลของคำตอบ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวิธีการฐานใจให้ขาด้วยการให้รางวัลและครรลองโภุ เป็นแนวทางในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้

1.2.2 ดำเนินการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการฐานใจให้ขาด้วยการให้รางวัล จำนวน 4 แผน ๆ 60 นาที ซึ่งมีองค์ประกอบที่สำคัญ ได้แก่ มาตรฐานการเรียนรู้ตัวชี้วัด สาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ กระบวนการจัดการเรียนรู้ สื่อ / แหล่งการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

1.2.3 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณา ตรวจสอบความสมบูรณ์ของเนื้อหา ภาษาและจำนวนของข้อคำถาม แล้วจึงนำไปปรับปรุงแก้ไข

1.2.4 นำแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการรุ่งใจให้จัดทำด้วยการให้รางวัลที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อประเมินความสมบูรณ์ของแผนการจัดการเรียนรู้และให้ข้อคิดเห็น รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ ประกอบด้วย

1.2.4.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วรรณ เนติมพรพงศ์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลภาคตะวันออก วิทยาเขตจันทบุรี

1.2.4.2 อาจารย์พุฒพงศ์ สุขสว่าง อาจารย์ประจำ วิทยาลัยวิทยาการวิจัยและวิทยาการปัญญา มหาวิทยาลัยบูรพา

1.2.4.3 อาจารย์สุภาวดี วิลาวัลย์ ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1

การประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า แบบ Likert Scale (Likert, n.d., 1932 ข้างลึใน แสงเดือน ทวีสิน, 2545, หน้า 72) ซึ่งมี 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

1.2.5 นำผลการพิจารณาความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิแต่ละท่านมาหาค่าเฉลี่ยของระดับความเหมาะสมในแต่ละเรื่องของแผนการจัดการเรียนรู้ ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การแปลผลความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้เป็น 5 ระดับ โดยใช้เกณฑ์การประเมินของบุญชุม ศรีสะอุดและบุญส่ง นิลแก้ว (2535, หน้า 22 – 25) ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	4.51 – 5.00	หมายถึง	เหมาะสมมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย	3.51 – 4.50	หมายถึง	เหมาะสมมาก
คะแนนเฉลี่ย	2.51 – 3.50	หมายถึง	เหมาะสมปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	1.51 – 2.50	หมายถึง	เหมาะสมน้อย
คะแนนเฉลี่ย	1.00 – 1.50	หมายถึง	เหมาะสมน้อยที่สุด

1.2.6 ความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ทั้ง 4 แผน ได้ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.46 แสดงว่า แผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมสมอญ្នในระดับมาก

1.2.7 นำผลที่ได้การประเมินมาเป็นข้อมูลในการปรับแก้และจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ฉบับสมบูรณ์เพื่อพร้อมนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

1.3 แผนการจัดการเรียนรู้ตามปกติ

แผนการจัดการเรียนรู้ตามปกติ เพื่อนำไปจัดการเรียนรู้ให้นักเรียนจำวิธีการแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์ ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1.3.1 ศึกษาหลักสูตรตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช

กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ สาระที่ 4 พิชณิต มาตรฐาน ค 4.2 ใช้นิพจน์ สมการอสมการ กราฟ และตัวแบบเชิงคณิตศาสตร์ (Mathematical Model) อื่น ๆ เทคนิคstan การณ์ต่างๆ ตลอดจนแปลความหมาย และนำไปใช้แก่ปัญหา ตัวชี้วัดที่ 3 แก้โจทย์ปัญหาเกี่ยวกับสมการเชิงเส้นตัวแปรเดียว อย่างง่าย พร้อมทั้งtranslate หนังสือถึงความสมเหตุสมผลของคำอุบ ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวิธีการแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์

1.3.2 ดำเนินการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 4 แผน ละ 60 นาที ซึ่งมีองค์ประกอบที่สำคัญ ได้แก่ มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด สาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ กระบวนการจัดการเรียนรู้ สื่อ/แหล่งการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

1.3.3 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณา ตรวจสอบความเหมาะสมของเนื้อหา ลักษณะและภาษาของข้อคำถาม แล้วจึงนำไปปรับปรุงแก้ไข

1.3.4 นำแผนการจัดการเรียนรู้ตามปกติ ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อประเมินความสมควรของแผนการจัดการเรียนรู้และให้ข้อคิดเห็น รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ ประกอบด้วย

1.3.4.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์วรรณ เจริญพรพงศ์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลภาคตะวันออก วิทยาเขตจันทบุรี

1.3.4.2 อาจารย์พูลพงศ์ สุขสว่าง อาจารย์ประจำ วิทยาลัยวิทยาการวิจัยและวิทยาการปัญญา มหาวิทยาลัยบูรพา

1.3.4.3 อาจารย์สุกาวดี วิภาวดี ศึกษานิเทศก์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1

การประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า แบบ Likert Scale (Likert, 1932 อ้างถึงใน แสงเดือน ทวีสิน, 2545, หน้า 72) ซึ่งมี 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

1.3.5 นำผลการพิจารณาความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิแต่ละท่านมาหาค่าเฉลี่ย ของระดับความเหมาะสมในแต่ละเรื่องของแผนการจัดการเรียนรู้ ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การแปลผลความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้เป็น 5 ระดับ โดยใช้เกณฑ์การประเมินของบุญชุม ศรีสะอาดและบุญส่ง นิลแก้ว (2535, หน้า 22 – 25) ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	4.51 – 5.00	หมายถึง เหมาะสมมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย	3.51 – 4.50	หมายถึง เหมาะสมมาก
คะแนนเฉลี่ย	2.51 – 3.50	หมายถึง เหมาะสมปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง เหนำะสมน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง เหนำะสมน้อยที่สุด

1.3.6 ความเห็นของแผนการจัดการเรียนรู้ทั้ง 4 แผน ได้ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.46
แสดงว่า แผนการจัดการเรียนรู้มีความเห็นชอบอยู่ในระดับมาก

1.3.7 นำผลที่ได้จากการประเมินมาเป็นข้อมูลในการปรับแก้และจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ฉบับสมบูรณ์เพื่อพร้อมนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

2. วัดการจำวิธีการแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์

แบบวัดการจำวิธีการแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์ เป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก ผู้วิจัย
ดำเนินการสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือตามขั้นตอน ดังนี้

2.1 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมด้านพุทธิพิสัย (Cognitive Domain) และวิธีการวัดการจำวิธีการแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์ ของ Bloom (Bloom, 1956 อ้างถึงใน บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์, 2549, หน้า 56)

2.2 ศึกษาและวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ สาระที่ 4 พีชคณิต มาตรฐาน ก 4.2 ใช้นิพจน์ สมการ สมการกราฟ และตัวแบบเชิงคณิตศาสตร์ (Mathematical Model) ที่นี่ฯ แทนสถานการณ์ต่าง ๆ ตลอดจนแปลความหมาย และนำไปใช้แก้ปัญหา ตัวชี้วัดที่ 3 แก้โจทย์ปัญหาเกี่ยวกับสมการเชิงเส้นด้วยเปลี่ยนตัวแปรเดียวอย่างง่าย พร้อมทั้งตระหนักรถึงความสมเหตุสมผลของคำตอบ เพื่อสร้างแบบวัดการจำวิธีการแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์ ให้มีความตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้และสาระการเรียนรู้ที่ต้องการวัด

2.3 ดำเนินการสร้างแบบวัดการจำวิธีการแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์ ลักษณะแบบวัดเป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 27 ข้อ

2.4 นำแบบวัดการจำวิธีการแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์ที่สร้างขึ้น เสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาตรวจสอบถูกต้องของเนื้อหา จำนวนและภาษาของข้อคำถาม แล้วจึงนำมาปรับปรุงแก้ไข

2.5 นำแบบวัดการจำวิธีการแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์ที่ได้รับการแก้ไข ปรับปรุงแล้วเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อตรวจสอบความตรง เชิงเนื้อหาและให้ข้อคิดเห็น รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ ประกอบด้วย

2.5.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์วรรณ เนติมพรพงศ์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลภาคตะวันออก วิทยาเขตจันทบุรี

2.5.2 อาจารย์พูลพงศ์ สุขสว่าง อาจารย์ประจำ วิทยาลัยวิทยาการวิจัยและวิทยาการปัญญา มหาวิทยาลัยบูรพา

2.5.3 อาจารย์สุภาวดี วิลาวัลย์ ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 1

2.6 นำผลการพิจารณาความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิแต่ละท่านมาบันทึกเพื่อหาค่าเฉลี่ยความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับมาตรฐานค่าประสิทธิภาพเรียนรู้ ได้ค่าเฉลี่ยความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับมาตรฐานค่าประสิทธิภาพเรียนรู้ (IOC) มากกว่า .50 ทุกข้อ

2.7 คัดเลือกข้อสอบที่มีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับมาตรฐานค่าประสิทธิภาพเรียนรู้ ที่มีค่าเฉลี่ยความสอดคล้องตั้งแต่ .50 ขึ้นไป จำนวน 25 ข้อ

2.8 นำแบบวัดความจำไวซึ่การเก็บโจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์ที่ได้รับการแก้ไขทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนปริชนกานุศาสน์ อําเภอเมือง จังหวัดลพบุรี จำนวน 30 คน

2.9 นำแบบวัดความจำไวกระทำความยากง่ายของข้อสอบ คัดเลือกข้อสอบที่มีความยากง่ายที่มีความยากง่ายของข้อสอบ ระหว่าง 0.47 – 0.80 จำนวน 23 ข้อ โดยใช้โปรแกรม SPSS (ค่าความยากง่ายของข้อสอบแสดงในภาคผนวก ข)

2.10 วิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบเป็นรายข้อ คัดเลือกข้อสอบที่มีค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบ ระหว่าง 0.20 – 0.80 ได้จำนวน 23 ข้อ โดยใช้โปรแกรม SPSS (ค่าอำนาจจำแนกรายข้อแสดงในภาคผนวก ข)

2.11 คัดเลือกข้อสอบที่มีความยากง่าย และค่าอำนาจจำแนกตามเกณฑ์จำนวน 23 ข้อ ไปหาค่าความเที่ยงของแบบทดสอบทั้งฉบับ โดยวิธีของคูเคอร์ ริชาร์ดสัน (KR – 20) ได้ค่าความเที่ยงทั้งฉบับ เท่ากับ 0.95 (ค่าความเที่ยงของแบบทดสอบทั้งฉบับแสดงในภาคผนวก ข)

3. มาตรวัดเขตคติต่อวิชาคณิตศาสตร์

ผู้วิจัยสร้างและตรวจสอบคุณภาพของมาตรวัดเขตคติต่อวิชาคณิตศาสตร์ ตามขั้นตอนดังนี้
 3.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างมาตรวัดเขตคติตามวิธีของลิเคอร์ท

3.2 สร้างมาตรวัดเขตคติต่อวิชาคณิตศาสตร์ โดยใช้แนวการสร้างของลิเคอร์ท (Likert, n.d., อ้างถึงใน แสงเดือน ทวีสิน, 2545, หน้า 72) จำนวน 31 ข้อ เป็นแบบมาตราส่วน (Rating Scale) ประมาณค่า 5 ระดับ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง แล้วสร้างข้อความให้ครอบคลุมเขตคติต่อวิชาคณิตศาสตร์ โดยมีข้อความที่เป็นไปในทางบวกและทางลบ

กำหนดค่าอำนาจหน้าที่ของข้อความที่แสดงความรู้สึกหรือพฤติกรรมทางบวกและทางลบ พิจารณาให้คะแนน ดังนี้

	ข้อความทางบวก	ข้อความทางลบ
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5	1
เห็นด้วย	4	2
ไม่แน่ใจ	3	3
ไม่เห็นด้วย	2	4
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1	5

ข้อความทางบวก ได้แก่ ข้อ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 13, 14, 15, 16, 18, 19, 21, 22, 23, 24, 25, 26 และ 27

ข้อความทางลบ ได้แก่ ข้อ 11, 17 และ 20

การแปลความหมายของมาตรฐานวัดเขตคติ ใช้เกณฑ์การประเมินของ บุญชุม ศรีสะอาด และบุญส่ง นิลแก้ว (2535, หน้า 122 – 25) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายความว่า

มีเขตคติต่อวิชาคณิตศาสตร์

อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายความว่า

มีเขตคติต่อวิชาคณิตศาสตร์

อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายความว่า

มีเขตคติต่อวิชาคณิตศาสตร์

อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายความว่า

มีเขตคติต่อวิชาคณิตศาสตร์

อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายความว่า

มีเขตคติต่อวิชาคณิตศาสตร์

อยู่ในระดับน้อยที่สุด

3.3 นำมาตรฐานวัดเขตคติต่อวิชาคณิตศาสตร์ที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาความถูกต้องของเนื้อหา สำนวนภาษาของข้อความ แล้วจึงนำมายปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ

3.4 นำมาตรฐานวัดเขตคติต่อวิชาคณิตศาสตร์ที่ได้รับการแก้ไข ปรับปรุงแล้วนำไปเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของมาตรฐานวัดเขตคติ รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ ประกอบด้วย

3.4.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์วรรณ เนลินพรพงษ์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล

ภาคตะวันออก วิทยาเขตจันทบุรี

3.4.2 อาจารย์พูดพงศ์ สุขสว่าง อาจารย์ประจำ วิทยาลัยวิทยาการวิจัยและ
วิทยาการปั้นปูฯ มหาวิทยาลัยบูรพา

3.4.3 อาจารย์สุกาวาดี วิลาวัลย์ ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี
เขต 1

3.5 นำผลการพิจารณาความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิแต่ละท่านมาบันทึกเพื่อหาดัชนี
ความสอดคล้อง โดยได้คัดชั้นความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามของปฏิบัติการ (IOC)
มากกว่า .50 ทุกข้อ และปรับแก้ภาษาของข้อคำถามตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ ได้ข้อคำถาม
จำนวน 31 ข้อ

3.6 นำมาตรวัดเขตคิดต่อวิชาคณิตศาสตร์ที่ได้รับการแก้ไขไปทดลองใช้กับนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษายังที่ 2 โรงเรียนบริหารบ้านคานัน อัมเภอเมือง จังหวัดชลบุรี จำนวน 30 คน

3.7 นำมาตรวัดเขตคิดต่อวิชาคณิตศาสตร์ไปหาค่า Item – Total Correlation
ของ cronbach (Coefficient Alpha) ที่ได้ออกข้อความมาตรฐานวัดเขตคิดต่อวิชาคณิตศาสตร์ ระหว่าง
0.22 – 0.79 จำนวน 27 ข้อ แล้วนำไปหาค่า ความเที่ยงของมาตรฐานวัดเขตคิดต่อ ได้ค่าความเที่ยงรวมทั้ง
ฉบับเท่ากับ .92 (ค่าความเที่ยงแสดงในภาคผนวกฯ)

วิธีดำเนินการทดลอง

วิธีการทดลอง (การจัดกิจกรรมการเรียนรู้) มีลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ระยะก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีรายละเอียดดังนี้

1.1 จัดกลุ่มตัวอย่างตามวิธีการสร้างความจำเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มเรียนรู้ด้วยวิธีการ
สร้างความเขื่อมโยงในการจำ (กลุ่ม A) การจุงใจให้ขาดจำด้วยการให้รางวัล (กลุ่ม B) และกลุ่ม
เรียนรู้ตามปกติ (กลุ่ม C) กลุ่มละ 24 คน รวมเป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 72 คน

1.2 ประชุมร่วมกับนักเรียนในแต่ละกลุ่ม เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ แนวทางปฏิบัติ
ตน ตารางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การเก็บรวบรวมข้อมูล

1.3 ผู้วิจัยดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้กับกลุ่มตัวอย่าง ในระหว่างวันที่ 10 – 27
พฤษภาคม 2552 ระยะเวลา 2 สัปดาห์ ๆ ละ 3 คืน รวม 6 คืน ๆ ละ 60 นาที

2. ระยะเวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีรายละเอียดตามตารางที่ 5 ดังนี้

ตารางที่ 5 ตารางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ครั้งที่	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้	เวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้		
		08.30น - 09.30 น	09.30น –10.30 น	13.00น – 14.00น
1	ประชุมชี้แจงวัตถุประสงค์ และแนวทางการปฏิบัติ	กลุ่ม A	กลุ่ม B	กลุ่ม C
2	จัดการเรียนรู้ตามแผนการ จัดการเรียนรู้แผนที่ 1	กลุ่ม B	กลุ่ม C	กลุ่ม A
3	จัดการเรียนรู้ตามแผนการ จัดการเรียนรู้แผนที่ 2	กลุ่ม C	กลุ่ม A	กลุ่ม B
4	จัดการเรียนรู้ตามแผนการ จัดการเรียนรู้แผนที่ 3	กลุ่ม A	กลุ่ม B	กลุ่ม C
5	จัดการเรียนรู้ตามแผนการ จัดการเรียนรู้แผนที่ 4	กลุ่ม B	กลุ่ม C	กลุ่ม A
6	วัดการจำวิธีการแก้โจทย์ ปัญหาและเขตคิดต่อวิชา คณิตศาสตร์	กลุ่ม C	กลุ่ม A	กลุ่ม B

3. ระยะหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

3.1 วัดการจำวิธีการแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์และเขตคิดต่อวิชาคณิตศาสตร์

3.2 นำข้อมูลจากแบบวัดการจำวิธีการแก้โจทย์ปัญหาและเขตคิดต่อวิชาคณิตศาสตร์

ทั้งหมดมาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของข้อมูล และนำไปใช้ในกระบวนการแก้ไขข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลมีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

1. ขอหนังสือจากวิทยาลัยวิทยาการวิจัยและวิทยาการปัญญา มหาวิทยาลัยบูรพา

ถึงผู้บริหาร โรงพยาบาลปีรีชานุศาสน์ อําเภอเมือง จังหวัดชลบุรี เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บ
รวบรวมข้อมูลเบื้องต้น

2. ติดต่ออาจารย์ที่ปรึกษาของนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล พร้อมทั้งนัดหมายวัน เวลา การวิจัยนี้ ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองในระหว่างวันที่ 10 – 27 พฤศจิกายน พ.ศ. 2552

3. นำแผนการจัดการเรียนรู้ไปจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับกลุ่มตัวอย่างในระหว่างวันที่ 10 – 27 พฤศจิกายน พ.ศ. 2552 (ตามตารางที่ 5 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้)

4. นำแบบวัดการจำวิธีการแก้โจทย์ปัญหาและมาตรฐานตัวคัดคิต่อวิชาคณิตศาสตร์ไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม ในวันที่ 27 พฤศจิกายน พ.ศ. 2552 โดยผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ได้แบบวัดการจำวิธีการแก้โจทย์ปัญหาและมาตรฐานตัวคัดคิต่อวิชาคณิตศาสตร์ จำนวน 72 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

5. นำแบบวัดการจำวิธีการแก้โจทย์ปัญหาและมาตรฐานตัวคัดคิต่อวิชาคณิตศาสตร์ทั้งหมด มาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของข้อมูลที่ได้จากแบบวัดแต่ละฉบับ ได้แบบวัดที่สมบูรณ์ คิดเป็นร้อยละ 100 แล้วตรวจให้คะแนนและวิเคราะห์ต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น เพื่อให้ทราบลักษณะของกลุ่มตัวอย่างและลักษณะการแจกแจงของตัวแปร โดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ คะแนนสูงสุด คะแนนต่ำสุด ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าร้อยละ โดยใช้โปรแกรม SPSS

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ความแปรปรวนของตัวแปรการจำวิธีการแก้โจทย์ปัญหาและเขตคติ ต่อวิชาคณิตศาสตร์ตามวิธีการสร้างความจำ ได้แก่ การสร้างความเชื่อมโยงในการจัดการ ให้ขาดความต่อเนื่อง และการเรียนรู้ตามปกติ ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบพหุคุณทางเดียว (One – Way MANOVA) โดยใช้โปรแกรม SPSS